

Hemkänsla

NUMMER 1
2020

FABO

NYA BOSTÄDER

GRIEG
ULLARED

Nya regler för
andrahands-
uthyrning

Korsord

OFFENTLIGA RUMMET

KONSTEN SOM SKA LYFTA TORGGATAN

*Klimatsmart med
Stefan Sundström*

FBG
FALKENBERG

CHRISTIAN KYLIN VD FABO:

VART TOG VINTERN VÄGEN? En stor del av Fabos verksamhet handlar om att sköta den yttre miljön och anpassa vår verksamhet efter årstiderna. Vår, sommar, höst och vinter, alla årstider har olika utmaningar som skall mötas. Men något är annorlunda i år.

UNDER VINTERMÅNADERNA BRUKAR det vara full fart med halkbekämpning och snöröjning men så har det inte varit i år. Denna ovanligt milda vinter. Det är ju positivt på ett sätt men även en oroande tanke när man läser rapporterna om klimatet. Att klimatet blir annorlunda framöver är ett faktum. I vår del av världen kommer somrarna bli varmare och torrare och vintrarna mildare. Kanske försvinner en hel årstid för oss på sikt där vi går från en kort vår till en lång sommar och ännu längre höst för att sedan direkt gå tillbaka till en kort vår. Därför måste vi agera. Fabo som kommunens bostadsbolag har en viktig roll att fylla när det handlar om att ställa om vårt levnadssätt till att bli klimatneutralt. Vår verksamhet ska vara 100 % klimatneutral vid år 2030. Det innebär stora utmaningar framöver. Dock inhyser jag stora förhoppningar om att vi kommer med våra kunders och hyresgästers hjälp lyckas med detta.

REDAN NU HAR VI PÅ BARA ett och ett halvt år gått från 0 % fossilfria transporter till över 50 %. Vi har gått ifrån naturgas för uppvärmning till biogas. Även om vi nu har mer klimatvänlig el så arbetar vi aktivt för att minska vår energianvändning, som förra året minskade med 3 % jämfört med 2018. Våra klimatsatsningar i fjol resulterade i att vi minskade vår CO₂ förbrukning med 8 %. Alla behöver bidra för att vi gemensamt skall lämna över ett jordklot som är i brukbart skick till nästa generation. Genom att tänka efter innan vi konsumerar, hur vi sorterar vårt avfall, släcka lampor som inte används. Kanske kan man tänka sig att sänka temperaturen i sin lägenhet med en grad och på så sätt bidra till positiva effekter både för individen och för helheten? Fabo kan i vissa frågor enbart sprida kunskap men själva omställningen ligger i våra kunders och hyresgästers händer. Men vi blickar nu trots vissa mörka moln på himlen framåt mot ett nytt decennium.

OFFENTLIG KONST SKA
LYFTA TORGGATAN

4

8

ULLARED

Lägenheter och mötesplats vid Sveriges populäraste resmål.

MOT NYA KLIMATMÅL

Fabo ska vara klimatneutral 2030. Samt tips från Stefan Sundström.

16

KV. GRIEG

Nyinflyttning i Fabos nya hus vid stationen.

10

VINBERGS IBS

Fabo sponsar innebandyklubben med samhällsengagemang

14

FABO

Falkenbergs Bostads hyresgästtidsskrift, årgång 2019.

Adress Falkenbergs Bostads AB, 311 80 Falkenberg. Besöksadress Möllegatan 2, Falkenberg Tel 0346-88 66 00

E-post info@fabo.se Webb www.fabo.se Ansvarig utgivare Christian Kylin Redaktion Roger Almén, Fabo och Treativ Reklambyrå

Form, text och produktion Treativ Reklambyrå Tryck FingerPrints Reklam Omslagsfoto Daniel Jakobsson, Treativ Reklambyrå

Foto för reportagen: Daniel Jakobsson, Treativ Reklambyrå.

FRÅGA FABO

Vår kundtjänst finns till för att hjälpa dig att trivas hos oss. I sitt dagliga arbete träffar de våra hyresgäster och svarar på frågor. Du kan läsa fler frågor och svar på vår hemsida.

**SKICKA DINA BOENDE-
FRÅGOR TILL:**

hyra@fabo.se Frågorna besvaras av vår kundtjänst.

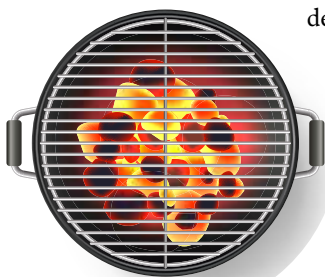

Fabos entré på Möllegatan. För dagen utsmyckad med konst av grundskoleelever i Falkenberg.

UTEPLATSEN

Som hyresgäst är jag intresserad av göra min uteplats lite mer ombonad. Hur gör jag?

SVAR: Tack för din fråga. Du får rama in din uteplats och göra den lite mer ombonad med ett staket som får vara maximalt 110 cm högt och med minst 25 % genomsiktighet. Det är då viktigt att staketet markansluts.

GRILLEN

Jag är nyinflyttad hos Fabo och undrar vad som gäller angående grillning.

SVAR: Välkommen som hyresgäst hos Fabo. Det finns grillplatser runt om på våra områden och de kan ni givetvis använda. Det är inte tillåtet att grilla på balkongen då det finns risk för brand.

KÖTIDEN

Vi har sökt lägenhet i er nyproduktion och undrar hur lång kötid som krävs?

SVAR: Hej! Kul att ni är intresserad av att hyra en lägenhet hos Fabo. Kötiderna varierar i olika områden och lägenhetens storlek. I genomsnitt brukar det krävas 4-5 års kötid för en lägenhet i centrum/tätort. Oftast krävs det inte lika lång kötid för en lägenhet utanför tätort, inom vår nyproduktion eller för ett korttidskontrakt.

RÖKNING

Har Fabo regler gällande rökning?

SVAR: Tack för din fråga. Rökning är förbjuden inom allmänna utrymmen såsom trappuppgångar och tvättstugor. Inom vår nyproduktion är det rökförbud i hela fastigheten, det gäller både inomhus och utomhus. Det kan på sikt bli aktuellt med rökförbud inom hela vårt bestånd.

Fler "Frågor och Svar" finns på fabo.se

TALANDE STENAR PÅ TORGGATAN

Konstnärerna Lisa Burenius och Jennie Blomkvist har fått uppdraget av Fabo att skapa offentlig konst som ska lyfta Torggatan. Hemkänsla hälsade på hos dem för att prata om idéerna och om hur man gestaltar konst i det offentliga rummet.

Vi träffar Lisa och Jennie i deras ateljé på Bruket i Varberg. Den råa industrilokalen i bakgrunden ramar in myllret av tavlor, teckningar, skulpturer, lergods och levande aktivitet som kreativa själar skapar här. En atmosfär där idéer lyfter och kreativiteten är påtaglig i tid och rum.

– Vi blev kontaktade av Fabo via Rian Designmuseum och kände direkt att det var ett fantastiskt uppdrag, berättar Lisa.

– Sträckan på Torggatan är idag rätt anonym så vår första reaktion var ”vad sjutton ska vi göra här”, men sen började idéerna flöda. Vi vill göra något som är både samtid och som kan bestå, säger Jennie.

LISA OCH JENNIE HAR TIDIGARE jobbat med offentlig konst i Falkenberg, bland annat med trädet i Badhusparken som var ett skolprojekt. Då var det fokus på frågorna om vad offentlig konst är och hur man gestaltar det.

– Det var så inspirerande att jobba med skolklassen och alla frågor som dök upp då. Vi känner att efter det så var vi något på spåret och det nya projektet på Torggatan ger oss chansen att utveckla det, säger Lisa.

– Det är en del i varför vi har valt att jobba med ord. Ord engagerar och väcker frågor, det kan handla om sånt som är aktuellt just nu eller känslor eller komplicerade ord, berättar hon.

JENNY

BLOMKVIST

Frilans grafiker, illustratör
och konstnär

Blogg: www.kollijox.blogspot.com

Instagram: @kollijox

LISA

BURENIUS

Yrke: konstnär
Webb: <http://www.lisaburenius.se/>

Instagram: @lisaburenius

KONSTNÄRSPARET HAR besökt platsen många gånger för att hämta inspiration och skapa en första skiss. Platsen gav uppslag till materialvalet och Carlstein Stenhuggeri har därför kontaktats.

– Sten består och ger också associationer bak i tiden, som runskrifter, hållristningar och andra uttryck i sten. I kombination med ord som är aktuella idag och svåra begrepp som uppmanar åskådaren att söka efter betydelsen på Internet kan vi skapa en engagerande dynamik, berättar Jennie.

BÅDE HON OCH LISA är vana att arbeta med olika material, format och uttryck. Jennie är kanske mest känd som tecknare och Lisa som målare. Men det är två mycket kreativa personer som inte backar för att experimentera med nya material, om det så är att måla en mural utomhus eller att skapa en installation med en gravsten. Gemensamt har de

**HAVET
mitt
385000
från
VINTER-
GATAN**

Ord som konst i det offentliga rummet blir ett bärande koncept på Torggatan.

en unik känsla för färg och ett tydligt budskap om jämlikhet och mjuka värden, men sedan skiljer sig deras stilar åt. Något som bidrar till att de tänker i nya banor och därför kan de förenade skapa något utanför dem själva.

– Vi vill skapa något mer än bara en dekoration. Platsen ska vara inkluderande – alla ska känna sig engagerade, oavsett om man är ung eller gammal, om man precis lärt sig prata svenska, om man bott i Falkenberg hela livet eller om man är här på besök, säger Lisa.

– Konsten ska gå att ta på, att gå på och att fota av. Då blir den offentlig och tillgänglig. Tanken med att stenarna ska vara låga eller ligga på marken är att utnyttja den positionen många idag alltför ofta intar, alltså att titta ner på mobiltelefonen. I samma position kan du läsa vad som står på stenarna, fota av det och göra en sökning på de ord eller uttryck du inte förstår, tillägger hon.

KONSTVERKET KOMMER att bestå av gatstenar och stenplattor i olika material designade att passa in i den befintliga miljön. På dessa stenar kommer Carlstein att blästra in de olika budskap och begrepp som Lisa och Jennie har tagit fram. Det ska vara stärkande ord, samtida uttryck, krångliga ord eller faktauttryck som exempelvis om miljömål, eller tidlösa ord och poesi.

– Vi ser det här projektet som en stafett och hoppas att det ska sprida sig över till andra platser i Falkenberg men även till andra städer. Det skulle kunna utvecklas som en slags geocaching där de som besöker en plats med liknande offentlig konst kan samla på sig upplevelser i en app, säger Jennie. Vi hoppas att någon tar över stafettpinnen, kommunen, någon organisation eller något företag. *

”

Vi vill skapa något mer än bara en dekoration. Platsen ska vara inkluderande – alla ska känna sig engagerade, oavsett om man är ung eller gammal, om man har precis lärt sig prata svenska, om man har bott i Falkenberg hela livet ...

Halländsk och jämlik gestaltning

Alexandra Serra, konstituent på Falkenbergs kommun, fick uppdraget av Fabo att hitta en lämplig konstnär samt plats på Fabos mark för projektet att skapa konst att lyfta det offentliga rummet och spegla allmännyttans insatser i samhället.

– Det finns många mycket duktiga konstnärer i Halland och det känns därför rätt att jobba med en av dem. Så utgångspunkten blev en halländsk konstnär, berättar Alexandra.

– Sen beslöt vi att det skulle vara en kvinnlig konstnär. Historiskt sett är det främst män som har skapat de offentliga verken som finns i Falkenberg idag. Vi ser att kommunen har nu en möjlighet att våga upp det genom att anlita kvinnliga konstnärer, det tycker jag är viktigt, tillägger hon.

Eftersom kommunen redan hade arbetat med Lisa Burenus och Jenny Blomkvist för ett projekt med skapande skolan, och dessutom är båda från Halland, bestämde sig Alexandra för att ta kontakt med båda som ett team.

– De blev väldigt glada och svarade ja direkt. De har redan jobbat fram ett koncept som förhoppningsvis ska vara färdig nu till våren, berättar Alexandra.

– Tanken är att det ska bli ett återkommande konstprojekt varje år. Offentlig gestaltning är en viktig del i stadens arbete med bland annat integration och Fabo jobbar just inkluderande för alla i samhället, så det är många fina tankar som samlas i dessa projekt.

ULLARED

Modernt boende och mötesplats

MED ETT LUGNT LÄGE INTILL SKOGSKANTEN MEN OCKSÅ ETT STENKAST TILL VÄRLDENS STÖRSTA VARUHUS LIGGER FABOS NYA HUS PÅ MARKNADSVÄGEN I ULLARED. MODERNA, VÄLPLANERADE LÄGENHETER OCH MÖTESPLATS SAMSAS I DEN FINA SJUVÅNINGSBYGGNADEN.

Enligt boken "Störst, världsbäst och billigast" av Björn Edsta och Nils Eric Näslund är Gekås i Ullared världens största varuhus, och Sveriges populäraste resmål. För dig som vill bo i Fabos nya hus innebär det att du har tillgång till mycket som andra orter i landsbygden saknar. Utbudet av restauranger och andra affärer runt varuhuset är unikt, dessutom kan du från balkongen spana in kundvagnstrafiken och har du tur kan du se Ola-Conny och Morgan spatsera förbi. Läget intill skogen är en annan fördel. Runt hörnet hittar du det halländska landskapet som bjuder på fantastisk natur där skog, sjöar och åsar samspelar. Den gemensamma takterrassen och balkongerna med utsikt gör att naturen känns nära.

HUSET PÅ MARKNADSVÄGEN i Ullared bjuder på mycket mer än bara lägenheter. Det blir också en träffpunkt för allmänheten då verksamhetslokaler kommer finnas i bottenplan. Av de 22 lägenheterna som byggs är sex stycken klassade som Trygghetsboende plus med extra tillgänglighet. Här kommer även att finnas en del kontor till verksamheter inom Falkenbergs kommun.

LÄGENHETERNA ÄR MODERNA med fina materialval, moderna ytskikt och trevlig planlösning. Samtliga har inglasade balkonger. Hallen är enkel att hålla ren med klinker på golvet och parkett gör vardagsrummet till ett varmt och mysigt rum med vackra fönsterbänkar i granit. Samtliga lägenheter är utrustade med både tvättmaskin, torktumlare och diskmaskin, även ettorna.

De moderna lägenheterna är enkla att hålla fina och boendeformen hyresrätt kommer med många fördelar.

OMGIVNINGEN VID MARKNADSVÄGEN är lugn och trygg, med närhet till både förskola och skola, naturen och Gekås shoppingcenter med allt som händer där. Förutom möjligheten att handla hittar du äventyrsparken med höghöjdsbana, spa med bastu, restauranger, frisörer, hotell och ett spännande flöde av människor från hela västkusten men även långväga gäster från andra delar av vårt avlånga land. Fabos nya hus i Ullared är en del av företagets strategi och mål för att bygga bostäder i ett växande Falkenberg med ett levande inland. Inflyttning till nya huset på Marknadsvägen sker under sommaren 2020*

Bild: Combify

Bild: Combify

INFLYTTNING
2020

NYA KVARTERET GRIEG

närhet får ny mening

GRIEG LIGGER NÄRA TILL ALLT OCH DÅ MENAR VI INTE BARA FALKENBERG. MED DEN NYA TÅGSTATIONEN RUNT HÖRNET ÄR GRIEG DEN PERFEKTA PLATSEN FÖR PENDLANDE FAMILJER OCH FÖR ALLA SOM VILL VARA MED FRÅN STARTEN OCH SÄTTA SIN PRÄGEL I OMRÅDET.

Området kring Tånga cirkulationsplats och järnvägsstationen utvecklas snabbt och håller på att bli en av Falkenbergs modernaste stadsdelar.

Här finns ett nytt handelsområde med shopping, café, pizzeria, gym och kontor. Fabo tillsammans med NCC har byggt 94 nya lägenheter och en lokal uppdelade i tre hus med loftgångar.

IDAG ÄR DET INTE OVANLIGT att någon i en familj pendlar, norrut mot Varberg eller Göteborg, eller söderut till Halmstad eller Helsingborg. Att från tåget ha gångavstånd till hemmet är lyxigt, fråga vem som helst som pendlar och svaret

blir detsamma, att inte ha ytterligare en transportsträcka när man är framme i sin hemstad är underbart.

LÄGENHETERNA I KVARTERET Grieg är moderna och har väl anpassad planlösning oavsett storlek. Materialvalen har fokuserat på funktion och kvalitet, lägenheterna blir lättskötta och hemtrevliga. Med lägenhetens fördelar slipper man sköta om en trädgård och kan ägna tiden åt att umgås med familjen och utnyttja det fina läget med närheten till underbar natur vid Tröingeberg eller allt spännande Falkenberg har att erbjuda. Hyresrätten ger dig frihet och ett problemfritt boende, något som även uppskattas alltmer av yngre generationer.

KVARTERSKÄNSLAN BLIR påtaglig då husen har ingång både från gatan och från den stora innergården. I kvarterets mikrokosmos finns det rum för möten och samtal och en trygg plats för barnen att vistas i. Dessutom har lägenheterna i en härlig radhuskänsla med egen ingång i loftgången. Ett nära boende för dig som vill ha ett okomplicerat liv, vardag som helg.

INFLYTTNINGEN SKER i etapper och de första hyresgästerna har flyttat in den 1 mars. Etapp 2 har inflyttning till sommaren och etapp 3 till hösten. Du söker din lägenhet hos fabo.se ✳

Bilder: Combify

BONYTT

SKÄRPTE REGLER FÖR ANDRAHANDSUTHYRNING

Sedan oktober förra året gäller nya regler för andrahandsuthyrning. De nya reglerna ger hyresvärden rätt att i vissa fall säga upp en hyresgäst utan möjlighet till rättelse. Det är en del i arbetet mot otillåten andrahandsuthyrning och svarthandel med förstahandskontrakt.

SÄKRARE
HYRESMARKNAD

De nya reglerna ger både hyresgästen och hyresvärden nya möjligheter att komma tillrätta med problem som ofta uppstår i hyresmarknaden idag, särskilt i städerna där det råder brist på lediga lägenheter. Den kanske viktigaste förändringen för hyresvärdarna är möjligheten att säga upp ett hyresavtal direkt utan att behöva skicka en rättelseanmaning innan, förvarning då det förekommer otillåten andrahandsuthyrning. Tidigare har hyresgästen som hyrt ut otillåtet i andra hand kunnat behålla sitt kontrakt genom att göra en rättelse frivilligt. En annan nyhet är att hyran vid en andrahandsuthyrning inte får vara högre än den hyra som förstahandshyresgästen betalar, med eventuellt tillägg för möbler, utrustning och andra nyttigheter som ingår i uthyrningen. En hyresgäst riskerar att förlora sitt hyreskontrakt med omedelbar verkan om man tar ut en för hög hyra. Sedan den 1 oktober 2019 är det dessutom brottsligt att hyra ut sin lägenhet i andra hand utan hyresvärdens samtycke och ta emot en hyra som är för hög. Det är även brottsligt att förmedla, sälja och köpa hyreskontrakt. Tidigare var det bara brottsligt att begära betalning för hyreskontrakt. Straffet för att förmedla, sälja eller köpa hyreskontrakt är böter eller fängelse.

- Bakgrunden till de nya reglerna var det ökade problemet med bland annat svarthandel med hyreskontrakt och otillåten andrahandsuthyrning. Frågan uppmärksammades politiskt och för tre år sedan tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att föreslå åtgär-

der som motverkar olaglig handel med hyreskontrakt. Utredningen resulterade i de skärpta regler som alltså trädde ikraft i oktober 2019, säger Tove Höckert, jurist vid Sveriges Allmännytt.

Varför är de nya reglerna viktiga?

- De nya reglerna kommer förhoppningsvis att underlätta bostadsföretagens arbete mot kontraktshandel, skenbyten och olovlig andrahandsuthyrning. Det betyder att fler förstahandskontrakt kan förmedlas till personer som söker lägenhet via bostadskön. På sikt hoppas vi också att de nya reglerna kommer att leda till tryggare boendevillkor och ett minskat missbruk av hyresrätten, menar Tove.

För hyresgästen ges ett ökat skydd för den som hyr i andra hand. Vid miss-

tanke om överpris på hyran ska du kunna anmäla det till hyresnämnden och du har rätt att få tillbaka pengarna du betalat i överhyra retroaktivt för två år bak i tiden. Hyresnämnden fastställer att ett påslag för möbler inte får överstiga 15 procent av förstahandshyran, som då utgör ett tak för hyresnivån.

Fabo har tillsatt en arbetsgrupp som jobbar med frågorna om otillåten uthyrning och försäljning av kontrakt och kommer nu i och med de nya reglerna kunna agera beslutsamt mot all svart verksamhet. För inneboende gäller samma regler kring priset och kraven skärps också, den som hyr ut till inneboende måste själv vara bosatt i bostaden i "beaktansvärd utsträckning".

HÄNDER I FALKENBERG

ROOTSY

Trapper Schoepp
+ Theo Lawrence

1 MAJ
TRYCKHALLEN

UTSTÄLLNINGAR **RIAN DESIGNMUSEUM**

HISTORISKT ALLSVENSKT MÖTE MELLAN

FFF-VARBERGS BOIS

FALCON ALKOHOLFRI ARENA | 26 APRIL

BRÄND

EN RESA GENOM ELD

FALKHALLEN | 1 APRIL

KRISTER CLASSON MED BAND | ULLARED 18 APRIL

En kväll i Juni

26-27 JUNI | HEDEVI IDROTTSPLATS, ULLARED

THE FAREWELL TOUR | 1 MAJ

FLAMINGO

KVINTETTEN

FALKENBERGS STADSTEATER

**BAMSE &
LOVA SJUNGER
OCH DANSAR**

3 MAJ

**FALKENBERGS
STADSTEATER**

**10
APRIL**

TRYCKHALLEN

The Ghost of
Paul Revere

FAR & FLYG MED ALFONS ÅBERG | 19 APRIL

FÖRELÄSNINGAR **FALKENBERGS STADSTEATER**

Se fler evenemang på falkenberg.se

FBG

Vinbergs IBS

ALDRIG ENSAMMA I VINBERG

I över 30 år har Vinbergs IBS skapat en mötesplats för barn och ungdomar från trakten där de kan leka, idrotta, ha kul och lära sig av varandra och av att umgås med vuxna. Med ett A-lag som just nu leder mästerskapet i Hallands division 2 och en bred ungdomsverksamhet, är det ljusa tider för föreningen som även satsar på ett socialt engagemang genom att stötta organisationen Aldrig Ensam.

Mikael Erheden är den spelare som har spelat flesta matcher i den blåa Vinbergs IBS-tröjan, och den som gjort flest mål för den delen. I hallen hänger en stor tavla som förställer hans tröja med nummer 10 på ryggen. Idag är han tränare för A-laget.

– Det var 1993 som jag körde runt med min trampmoppe och stannade utanför hallen. Jag tyckte det såg roligt ut och frågade om jag kunde börja träna. Sedan dess är jag fast i denna fantastiska sport, berättar Mikael.

VINBERGS INNEBANDYSÄLLSKAP grundades 1988 och har sedan dess fått otaliga ungdomar att liksom Mikael fastna för innebandy. Idag kan föreningen erbjuda träning för alla från lekis där de yngsta är fem år gamla till vuxna, med lag för både tjejer och killar. En annan som spelat länge och som också är en av eldsjälarna i föreningen är målvakten i A-laget Jesper Boman.

– Det händer mycket hos oss nu, inte bara att det går bra spelmässigt. Vi har en otroligt engagerad publik och vi leder publikligan i Halland, berättar Jesper.

– Tack vare det stora stödet som vi får genom bland annat biljettintäkter och försäljningen i kaféet, kan vi satsa sponsorpengarna på bredden och skapa bätt-

re förutsättningar för alla oavsett ålder, tillägger han.

FABO ÄR EN AV SPONSORERNA bakom Vinbergs IBS och en av skälen till att ha valt att stödja dem är deras arbete som sträcker sig utanför idrottshallen.

– Sedan ett par år tillbaka jobbar vi ihop med organisationen Aldrig Ensam som uppmärksammar psykisk ohälsa. Grundaren Charlie Eriksson spelade hos oss som knatte och han gör ett viktigt jobb idag genom att dela av sin upplevelse med andra, berättar Mikael. Inspirerade av Barcelonas fotbollsklubb samarbete med Unicef har Vinbergs IBS skapat en matchtröja med Aldrig Ensam som avsändare. Företagen som sponsrar tröjan får sitt namn på baksidan i en mindre textruta.

– Det är ett koncept som många gillar, genom att köpa en sponsorplats bidrar man både till en fin idrottsverksamhet och till en organisation som bedriver ett viktigt arbete, en win-win, menar Jesper.

FABO HAR EN LÅNG TRADITION av sponsring. Många lokala föreningar har under åren fått stöd från det kommunala fastighetsbolaget, från stora klubbar som Falkenbergs FF till mindre som division 6 laget Rinia IF.

– För Fabo har det varit viktigt att

stötta lokala föreningar. De fyller en viktig funktion i samhället och ger möjligheten till många att utöva sin favoritsport eller sysselsättning, menar Roger Almén.

FÖR ATT SÖKA SPONSRING från Fabo bör föreningen eller klubben ha en bred ungdomsverksamhet och integrationsmål. Varje år öppnas en ansökningsperiod på tre veckor. Sponsorgruppen går igenom alla ansökningar och tar hänsyn till hur verksamheten överensstämmer med Fabos ambitioner om att skapa mötesplatser för barn och vuxna i de områden där Fabo finns eller planera byggnation. En av prioriteringarna är att hitta en balans mellan staden och inlandet. Varje sponsoravtal löper under ett år och föreningen måste söka på nytt vid nästa ansökningsfönster.

Fakta: Aldrig Ensam

Aldrig Ensam är en ideell organisation som startades av Charlie Eriksson 2013 för att bidra till en mer öppen dialog kring psykisk ohälsa. Syftet är att sprida information och kunskap för att bryta tystnaden och alla tabun. Alla kan drabbas – antingen själv eller som anhörig. www.aldrigensam.com

TILLSAMMANS SKA VI NÅ KLIMATMÅLEN

Fabo har tagit beslutet att jobba mot allmännyttans klimatmål, vilka är mer ambitiösa än både FN:s och Parisavtalets mål.

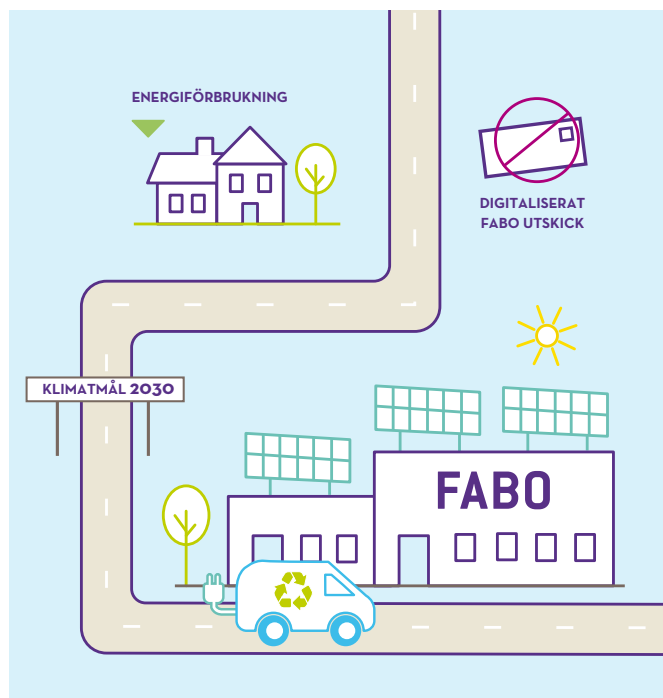
– Vi ska vara klimatneutrala redan 2030. Det är en stor omställning och en kort tidsperiod, men med hjälp av våra hyresgäster och vår duktiga personal klarar vi det, säger Christian Kylin, VD på Fabo.

ALLMÄNNYTTANS KLIMATINITIATIV har alla möjligheter att bli en stor faktor i strävan efter en bättre miljö för oss och framtida generationer. Det finns över 300 bostadsbolag under allmännyttan som förvaltar drygt 850 000 lägenheter.

– Beslutet att följa klimatinitiativet har varit viktigt för oss och det färgar av sig i vårt arbete både när det gäller tillväxt och skötsel av de befintliga bostäderna. Genom initiativet ger vi även hyresgästerna större möjlighet att göra klimatsmarta val, menar Christian.

REDAN 2018 BÖRjade FABO att mäta koldioxidutsläppen för att kunna hitta de största miljöbovarna i organisationen. Det har lett till ett omfattande arbete på flera plan. När det gäller Fabos fordonsflotta har den successivt förnyats med fossilfria fordon och idag drivs 50 procent av fordonen av antingen el, biogas eller HVO. Målet är att hela fordonsparken ska vara fossilfri till år 2030. Samtidigt har planeringen av transporterna digitaliserats och effektiviserats för att sänka utsläppen under tiden. Fordonen ska också användas under längre tid för att minska inköp av nya.

NÄR DET GÄLLER DRIFTEN AV fastigheterna så har flera steg tagits mot det klimatneutrala målet. Under 2019 har all användning av naturgas ersatts med biogas vilket lett till en betydande minskning av koldioxidutsläppen. Vid all nyproduktion av både bostäder och Fabos egna lokaler har solceller installerats och i befintliga bostäder har man påbörjat

installation av solceller där det går. Fabo leasar även vindkraft från det lokala energibolaget.

KOSTNADERNA FÖR ELFÖRBRUKNING, värme och vatten har också sänkts tack vare en automatisering av driften. Temperaturen övervakas digitalt och det blir enklare att trimma värme- och ventilationsanläggningar, på det sättet utnyttjas resurserna effektivare och det ger besparingar både ekonomiska och för miljön.

EN MILJÖGRUPP HAR BILDATS som för dialog med hyresgästerna och hjälper dem med information och rådgivning om hur man sorterar, hur man kan använda energin bättre och hur man själv kan bidra till att uppnå klimatmålen.

– Vi ser redan positiva resultat av miljögruppens arbete, under 2019 har vi sparat motsvarande mellan 30 och 35 kilo hushållsavfall per lägenhet eftersom hyresgästerna har engagerat sig mer i återvinningen, berättar Christian.

FABO HAR EN HISTORIK av att hushålla med energin samt optimera förbrukningen och det arbetet har intensifierats i och med klimatmålen.

– Det handlar inte enbart om vad för slags el vi matar in utan också att förbruka så lite som möjligt. Vi måste fortfarande jobba mer på kommunikationen med våra hyresgäster. Det är de som kan hjälpa oss att komma i mål och bli klimatneutrala till 2030, säger Christian.

lev klimatsmartare – tips från **STEFAN SUNDSTRÖM**

Foto: Jeanette Andresson

Musikern Stefan Sundström är inte bara en av Sveriges mest folkkära artister, han är också stark engagerad i frågor som har med vår miljö att göra. Han använder sig av odling som sitt sätt att bidra till ett klimatsmartare liv. Hemkänsla bad Stefan om råd och några enkla tips för dig som har balkong:

Hur kan man genom odling bidra till minskning av koldioxidutsläppen?

– Jo, på många sätt! Du kan till exempel bygga matjord om du använder dig av det egna matavfallet. Allt levande består av kol som alla vet, om man istället för att elda upp det ser till att det kommer mikrolivet i jorden till del, så förgasas det inte och blir koldioxid utan man bygger med hjälp av mikrober och växternas fotosyntes upp ett allt tjockare lager av matjord.

– Att lagra in koldioxid i jorden har naturen hållit på med i miljontals år, och förstår man bara principen med fotosyntes och kolcykeln kan man hjälpa till att maxa naturens arbete. Så klart är det ju alltid klimatsmart att odla sin egen mat och slippa köpa den.

Vad är biokol?

– Biokol är det som blir kvar om man eldar upp organiskt material utan att släppa in syre i processen. Gamla tiders kolmilor är ett exempel på det. Det som då blir kvar är i princip detsamma som grillkol, fast ännu renare; alltså rent kol, man kan också kalla det för aktivt kol, det man använder för att rena brännvin.

– Rent kol bryts ner väldigt långsamt i jorden, det tar flera hundra år, under tiden har man alltså lagrat in det som annars skulle förgasas och bli koldioxid. Kolet i marken fungerar som ett slags korallrev med alla sin håligheter. Om man mättar kolet med nånting kväverikt, till exempel bokashivätska eller urin blir det en enorm tillgång för mikrolivet i jorden, både ett näringsförråd och ett hem för alla bakterier och svampar. Och jordens vattenhållande förmåga ökar också.

Vad är Bokashi?

– Det är komposterat matavfall, men på ett nygammalt sätt. Istället

för att lägga det i en hög där det har tillgång till luftens syre så packar man ihop det och täcker det så att det blir så syrefritt som möjligt. Då får andra bakterier, som mjölksyrebakterier och fotosyntetiska bakterier övertaget och istället för att det mesta av näringen förgasas till koldioxid, metan och kvävgas stannar det i materialet och blir fermenterat, syrat, som när man tillverkar yoghurt eller surkål ungefär. Detta kan mikrolivet tillgodogöra sig, och kol och andra näringsämnen stannar i jorden, växterna får mer mat!

Kan jag göra det på min balkong om jag bor i hyresrätt?

– Absolut. Du kan förvara bokashin inomhus i fjorton dagar, det är ett slutet system så det luktar ingenting. När det har fermenterat i fjorton dagar kan du blanda det med jord, till exempel på balkongen. Under sommarhalvåret går det otroligt fort för matavfallet att bli jord. Efter fjorton dagar är det helt upptaget av den omgivande jorden.

Hur kommer jag igång?

– Vill man göra det enkelt för sig kan man köpa ett kit med två hinkar med tappkran och en speciell kultur man sprejar eller strör över avfallet. Annars kan man göra det själv med två hinkar, och ett lock. Och hålla på exempelvis avrunnen yoghurt eller surkålsspad, nåt som innehåller mjölksyrebakterier. Viktigt då att man tappar av vätskan efter handen kan man använda som växtnäring.

Stefan Sundström har publicerat ett flertal böcker om odling och miljön. "Stefans lilla svarta : bokashi, biokol och bakterier" handlar just om hur du kommer igång med komposten.

EN ENKLARE VARDAG

Att kommunicera med kunderna och underlätta för dem är ett alltid pågående arbete hos Fabo. Under det gångna året har flera förändringar dragits igång och ambitionen är att dessa ska vara fullt tillgängliga för Fabos kunder till hösten.

EN AV DE FÖRÄNDRINGARNA som påverkar kundtjänsten är skapandet av en dynamisk FAQ (frequently asked questions), det vill säga en tjänst för frågor och svar på Fabos webb som är öppet dygnet runt.

– Det fungerar som ett forum där det dels redan finns svar på de vanligaste frågorna, dels kan du ställa din fråga om du inte hittar svar på den. Din fråga och svaret du får sparas i forumet och på så sätt växer banken av frågor och svar. Så småningom kommer det att finnas svar på det mesta som du undrar kring Fabo bara ett par klickar bort, säger Roger Almén, marknadschef hos Fabo.

DET FINNS FLERA FÖRDELAR förutom att forumet med FAQ kan nås hela dagen. Genom att använda funktionen behöver inte kunden sitta i telefonkö och vänta samtidigt som receptionisten inte behö-

ver svara på samma frågor upprepade gånger. Frågorna hamnar under olika kategorier, exempelvis "Om uthyrning", "Att bo hos oss", "Nyproduktion", "Renoivering", som gör det enkelt att hitta svar. Du kan både söka via en sökfunktion eller scrolla under kategorin som din fråga handlar om.

– Alla som har en fråga kan gå in och se om den redan finns och hitta svar. Annars kan man skicka in en ny fråga. Till hösten planera vi att koppla en chat-funktion till den dynamiska FAQ för att ytterligare förstärka kundservicen, menar Roger.

HEMSIDAN HAR GJORTS mer användarvänlig och det ska bland annat vara lättare att söka lägenhet och göra serviceanmälan. Inloggningen till mina sidor kan nu göras med Mobilt BankID vilket underlättar då du inte behöver hålla reda på flera koder. I din inloggning kan du nu se dina köpoäng. Glöm inte att du måste förnya dina uppgifter minst en gång per år för att behålla din plats i kön.

ETT ANNAT PROJEKT SOM pågått under andra halvan av 2019 och som är i hamn är digitaliseringen av visa tjänster som besiktning och kontraktskrivning med

signering via Mobilt BankID.

– Förvaltarna matar in besiktningsprotokollet via en surfplatta eller telefon direkt medan de utför den. Dokumentationen går automatiskt in i systemet och hyresgästen kan se protokollet utan att behöva komma till kontoret och hämta ut den, berättar Maria Lannér Barkström, kund- och hyreschef hos Fabo.

MÖJLIGHETEN AV ATT KUNNA signera avtal via BankID innebär att kunden kan ta del av olika dokument, exempelvis kontrakten för nya lägenheten, uppsägning och ovan nämnda besiktningsprotokoll, utan att behöva ta ledigt från jobbet eller skolan för att besöka Fabo under ordinarie öppettider.

– Vi lever i en digitaliserad värld och vi som allmännyttan måste hänga med i processen. Genom att erbjuda möjligheten att signera avtal digitalt är vi mer flexibla, sparar tid och gör en insats för miljön då kunden inte behöver resa till kontoret. Du kan sitta hemma eller i favoritkaféet och skriva under avtalet, menar Maria.

– Självklart kan de som önskar det eller har svårt med datorer komma till kontoret som vanligt, tillägger hon. ✱

VÅRKRYSSET

LÄN SKAL- DJUR		LÄG- VATTEN ÖVER- JÄST ÖL		YTTRADE STÄR FÖR FIOLENERNA		SN		HÄR STYRDE MEIR HJULTAND		PROME- TIUM ERBIUM		SPRIDA		TILL FLÄSK- LÄGGEN IDELIGEN		HÄLLBAR STUDIO	
						UTSLAG HUTT						ROPAT KOMINTE NANSEN					
TYSKT FLÖDE ENSLIG					ROTA- TION ERICSON FÖRR						ETSADE SES MED SUS						
			SAMLING HARD NOUGAT							FANTISE- RAR							
TRÄFFA IGEN		AKKOM- PANJE- MANG SEGT VIRKE					SEGEL						UTTYDA- RE				
						SEG- MENT				RINGA				SJÖNG DEMERT OM OFRIVILLIG DRYCK			IDIOT
KARES- SERA	KOMMEN- TAR LAURÉN												OCEAN		BUSKE DYSTER		
																ATTEN- TAT	
DEN ÄR TVÅÅRIG		ARGON NUNA											BALT TRÄSLAG				
				TAGIT TILL SIG													NÄL
PONERA LÄRO- SATS													GOSSE I VISBY STRÖ				
			SPEL- OMGÅNG														
I PERU ÖVRE GRÄNS					MÅNGA I NORR- KÖPING VID SMÄRTA		DATOR PÅ KANT		BOMBEN AMI		JUSTERA FIOLEN! SAMA- RIUM		ÄR OFTA RÖD				
			SJÄLV- PLÅGARE OMTYCKT										DE AN- VÄNDES I ANDEN	FORSSELL JESUS MORMOR			
FIRAR VI MAJ	BLIVIT KUVAD VOLVO- MODELL							RAPPOR- TERA							VIND- PUST BALDERS MAKA		
					ÄLDER- STIGNA ÄTER- STOD						KOMMER IHÄG ROV- FÄGEL						REMTYG
ÄR MAL- ORTEN		FLÖDE TJÄRN						PUDER PUTS				VÄDRATS KRK OCH HVAR					
				GRAVE- RAD						ANGÄEN- DE NATRIUM							
BRÅKA MEDHÄLL							SYSTEM							PICKUP			
				RENSA SÄD							GJORDE NOG BABYN						

Vad vore jag utan dig

Ge en gåva på
cancerfonden.se

Du som känner mig bättre än någon annan. Som alltid funnits där för mig. Vad vore jag utan dig?

Tyvärr tar cancer ingen hänsyn utan slår skoningslöst. Men tack vare forskningens framsteg överlever i dag fler än 6 av 10. Genom att ge en gåva till Cancerfonden bidrar du till att ännu fler får tillbringa tid med sina nära. Ditt stöd skapar fler minnen och mer tid tillsammans.

Tillsammans mot cancer.

**CANCER
FONDEN**